

មាតិកា

**បទពិសោធន៍ក្រុម
រំពឹងការកម្ពុជា
នៅអេស្ប៉ាញ
ទំព័រ ៧**

**ឡាវាឡា : សាលា
ដែលផ្តល់ក្តីសម្បើម
ដល់កុមារពិការ
ទំព័រ ៨**

**មហោស្រព
រូបថតចម្រុះ
ទំព័រ ១៤**

អ្នកនាំសារ

The Messenger

កាសែតចេញផ្សាយប្រចាំខែ ឆ្នាំទី២ ថ្ងៃទី០១-៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨ លក់តម្លៃ ១០០០រៀល តែប៉ុណ្ណោះ **លេខ ១៦**

កម្មករជំនាញ អាជីពមិនអាច ខ្វះបានសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍

ទំព័រទី១០...

SIPAR
**សៀវភៅ
ធ្វើអោយអ្នកចេះ**
មានលក់នៅតាមបណ្តាគារ
និងតូបលក់សៀវភៅនានា
023 216 001
siparedition@online.com.kh

កម្មវិធីវិទ្យុ
អេម៉ាតូអែល សំឡេងពីព្រះសហគមន៍កាតូលិក !
ភ្នំពេញ : FM 99.5 Mhz ម៉ោង ៧:០០-៧:៣០ រាល់យប់ថ្ងៃសៅរ៍
បាត់ដំបង : FM 91.0 Mhz ម៉ោង ៧:៣០-៨:៣០ រាល់យប់ថ្ងៃសៅរ៍
សៀមរាប : FM 102.5 Mhz ១០:០០-១១:០០ ថ្ងៃ សៅរ៍/អាទិត្យ
កំពង់ធំ : FM 88.5 Mhz ម៉ោង ១២:០០-១៣:០០ ថ្ងៃសៅរ៍ថ្ងៃត្រង់
កំពង់ចាម : FM 100.5 Mhz ម៉ោង ៦:៣០-៧:០០ យប់ថ្ងៃអាទិត្យ
ក្រុងព្រះសីហនុ : FM 100.5 Mhz ម៉ោង៦:០០-៧:០០ យប់ថ្ងៃសៅរ៍
កំពត : FM 93.25 Mhz ម៉ោង ៥:០០-៦:០០ រសៀលថ្ងៃសៅរ៍

ព័ត៌មានព្រះសហគមន៍កាតូលិក

“យុវជនត្រូវស្គាល់ខ្លួនឯង និងស្គាល់ជីវិតគ្រីស្ទូតប៉ូល”

ឡុង សម្បជន

យុវជនយុវនារីចំនួន៨៥នាក់ ដែលមកពីព្រះសហគមន៍ ទាំងប្រាំ ស្ថិតនៅក្នុងមណ្ឌលសកម្មភាព ខេត្តកំពត រួមមានព្រះសហគមន៍ត្រពាំងស្មៅ ព្រៃប្រសំ កោះស្នា ជុំគីរី និងកំពត បានជួបជុំគ្នានៅក្នុងសិក្ខាសាលាមួយ អំពីប្រធានបទ : “យុវជនត្រូវស្គាល់ខ្លួនឯង និងស្គាល់ជីវិតគ្រីស្ទូតប៉ូល” ។ សិក្ខាសាលានេះប្រារព្ធធ្វើឡើង នៅមជ្ឈមណ្ឌលវប្បធម៌កាតូលិកកំពតកាលពីថ្ងៃទី ២២-២៣ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៨ កន្លងទៅនេះ ។

លោកបូជាចារ្យអ៊ិន សុន ទទួលខុសត្រូវព្រះសហគមន៍កំពត មានប្រសាសន៍ថា: “សិក្ខាសាលានេះជាលើកទី១ ដែលយើងរៀបចំឡើងសម្រាប់ភូមិភាគភ្នំពេញ ហើយនេះជាការផ្តល់ឱកាសឱ្យដល់យុវជនយុវនារីបានជួបជុំគ្នា និងស្គាល់ពីគ្នា ។ សិក្ខាសាលានេះអាចជួយឱ្យពួកគេម្នាក់ៗ ចេះស្គាល់ខ្លួនឯង និងស្គាល់ពីព្រះសហគមន៍ ។ យើងជួយពួកគេឱ្យចេះរិះគិត និងស្គាល់ពីជីវិតរបស់គ្រីស្ទូតប៉ូល ដើម្បីយកលោកធ្វើជាគំរូសម្រាប់ជីវិត” ។ លោកអ៊ិន សុន ក៏បញ្ជាក់បន្ថែមថា ការគោរពប្រតិបត្តិជំនឿគឺជាការអនុវត្តផ្ទាល់ និងជាការចូលរួមពីយើងម្នាក់ៗ ព្រមទាំងការជួយគាំទ្រគ្នាទៅវិញទៅមកនោះផង ។ ចំណែកកញ្ញានារី ស្រីនាង អាយុ ១៩ឆ្នាំ មកពីព្រះសហគមន៍ជុំគីរី មានចំណាប់អារម្មណ៍ថា : “សិក្ខាសាលានេះជួយខ្ញុំឱ្យមើលឃើញអំពីចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយនៅក្នុងជីវិតខ្ញុំម្យ៉ាងទៀតធ្វើឱ្យខ្ញុំដឹងថា ជីវិតរបស់ខ្ញុំមានទំនាក់ទំនងជាមួយជីវិតគ្រីស្ទូតប៉ូលនៅក្នុងការប្រកាសដំណឹងល្អ ។ សម្រាប់ខ្ញុំ សិក្ខាសាលានេះបានផ្តល់នូវបទពិសោធន៍ដ៏ល្អ” ។

កិច្ចប្រជុំរវាងដៃគូសហការរបស់អង្គការការីតាស

photo : S. hlhong

អង្គការការីតាសបានរៀបចំកិច្ចប្រជុំរវាងដៃគូរបស់ខ្លួននៅឯការិយាល័យឧបត្ថម្ភការីតាស ព្រះសហគមន៍កាតូលិកកម្ពុជានៅទីក្រុងភ្នំពេញ។ កិច្ចប្រជុំនេះ មានការចូលរួមពីសមាជិកជាដៃគូការីតាសទាំង៤ខេត្ត-ក្រុង ក្នុងរួមមានខេត្តតាកែវ កណ្តាល សៀមរាប ព្រះវិហារ បាត់ដំបង កំពង់ចាម ភ្នំពេញ និងកំពង់ធំ។ លោក នុត សំអុល នាយកប្រតិបត្តិរបស់អង្គការការីតាស មានប្រសាសន៍ថា កិច្ចប្រជុំនេះធ្វើឡើងក្នុងគោលដៅពីរ : ទីមួយដើម្បីបញ្ជាក់ព័ត៌មានគ្នារវាងអង្គការការីតាសកម្ពុជា ដែលជាអ្នកអនុវត្តគម្រោង

និងបណ្តាដៃគូមួយចំនួននៅលើពិភពលោក។ គោលដៅទី២ គឺជួយជំរុញលើកទឹកចិត្តដល់ដៃគូការីតាសឱ្យមានសកម្មភាពចូលរួម លើសពីការផ្តល់ជាប្រាក់ជំនួយ ដោយបូករួមទាំងការបញ្ចេញមតិយោបល់ និងការសម្រេចចិត្តដើម្បីទទួលខុសត្រូវលើប្រសិទ្ធភាព។ ចំណែកលោកស៊ុ សុខតង់ ជាប្រធានកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍នៅក្នុងស្រុកសង្កែ ខេត្តព្រះវិហារ បានមានប្រសាសន៍ថា លោកពិតជាមានអារម្មណ៍រីករាយណាស់ ព្រោះការប្រជុំនេះបានផ្តល់ឱ្យលោកនូវចំណេះដឹងថ្មីជាច្រើនតាមរយៈការចែករំលែកនូវបទពិសោធន៍ពីដៃគូការីតាសទាំងក្នុង និងក្រៅប្រទេស។ រីឯអ្នកស្រីនាង បន ប្រធានអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍មួយក្នុងខេត្តសៀមរាប រៀបរាប់ថា ទោះបីជាគម្រោងរបស់អង្គការការីតាស មិនបានទទួលលទ្ធផល១០០% ក៏ដោយ ប៉ុន្តែផ្លូវដើម្បីដោះស្រាយបទពិសោធន៍ទាំងផ្នែកស្មារតី និងការបញ្ចេញមតិរបស់ពួកគេសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ផ្ទាល់របស់ខ្លួន។ **អាតន**

photo : L. Samphors

យុវជនយុវនារីដែលមកពីព្រះសហគមន៍ទាំងប្រាំក្នុងមណ្ឌលសកម្មភាពកំពត ចូលរួមក្នុងសិក្ខាសាលាស្តីអំពី “យុវជនត្រូវស្គាល់ខ្លួន និងស្គាល់ជីវិតរបស់គ្រីស្ទូតប៉ូល”

សិក្ខាសាលាពង្រឹងសមត្ថភាពគ្រួសារលាមត្តេយ្យ

កាលពីថ្ងៃទី២០-២២ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៨ កន្លងទៅនេះ នៅព្រះវិហារសន្តូយសែប នាភ្នំពេញ មានរៀបចំសិក្ខាសាលាមួយស្តីអំពីការពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់គ្រួសារត្រៀមត្រូវ ។ អង្គសិក្ខាសាលានេះ មានការចូលរួមពីសំណាក់លោកគ្រូអ្នកគ្រូ២៥នាក់ ដែលបានអញ្ជើញមកពីសាលាមត្តេយ្យរបស់ព្រះសហគមន៍កាតូលិក នៅភូមិភាគភ្នំពេញ និងបណ្តាអង្គការមួយចំនួន ។ សិក្ខាសាលានេះ រៀបចំដោយអង្គការ UFER ដោយសហការជាមួយនិងគណៈកម្មការព្រះសហគមន៍សម្រាប់ការអប់រំ ។ លោកបូជាចារ្យអូលីវីយ៉េ ជិតហស្ត ប្រធានគណៈកម្មការនេះ ក៏មានប្រសាសន៍ថា : “សិក្ខាសាលាដែលកំពុងប្រារព្ធធ្វើនេះ ជាលើកទី១៣ ហើយ ។ កម្មវិធីនេះជួយដល់លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ ទាំងអស់ឱ្យកាន់តែមានសមត្ថភាពក្នុងការបង្រៀនដល់កុមារសាលាមត្តេយ្យនានារបស់ព្រះសហគមន៍ ។

ឡុង សម្បជន

photo : L. Samphors

ព័ត៌មានព្រះសហគមន៍កាតូលិក

បទពិសោធន៍ក្រុមបំបែកកុមារកម្ពុជានៅអេស្ប៉ាញ

ញី សុខតារី

ព្រះសហគមន៍តារីហែន ស្ថិតនៅភូមិភាគបាត់ដំបង បានបញ្ជូនក្រុមបំបែកកុមារ និងយុវជនជនពិការប្រចាំព្រះសហគមន៍នេះ កាលពីពេលថ្មីៗ ដើម្បីទៅធ្វើទស្សនកិច្ច និងសម្តែង រយៈពេល៦សប្តាហ៍ នៅប្រទេសអេស្ប៉ាញ ដែលដំណើរនេះបានការដឹកនាំពីលោកអភិបាលគីកេ ហ្វីលីប្រេដូ ។ ក្នុងដំណើរទៅកាន់ប្រទេសអេស្ប៉ាញ ចាប់ពីថ្ងៃទី៥ តុលា រហូតដល់ថ្ងៃទី៥ វិច្ឆិកា កុមារ និងយុវជនប្រមាណ ៧០ នាក់ ក្នុងនោះមានកុមារ និងយុវជនពិការចំនួន ១៥នាក់ បានសម្តែងរបាំនៅតាមទីក្រុងសំខាន់ៗ ប្រមាណជា ២០លើក ។ បើតាមប្រសាសន៍របស់លោកអាល់វ៉ារ៉ូ ហ្វីលីប្រេដូ អ្នកជួយរៀបចំដំណើរទស្សនកិច្ច បានឱ្យដឹងដែរថា សិស្សានុសិស្សនៅប្រទេសអេស្ប៉ាញ បានស្នាគមន៍ និងរីករាយជាខ្លាំងចំពោះការសម្តែងរបស់ក្រុមបំបែក ។ លោកបន្តថា : “ពេលជនជាតិអេស្ប៉ាញសួរថា អ្នកចូលចិត្តអ្វីបំផុតនៅទីនេះ? យើងឆ្លើយថា គឺប្រជាជនអេស្ប៉ាញដែលយើងចូលចិត្តបំផុត” ។ សំ បទុមមិនដែលចេញមកក្រៅប្រទេសទេ ។ នាងបានរៀបរាប់ដែរថា : “នាងខ្ញុំមានអារម្មណ៍រីករាយ

ជាខ្លាំង នៅពេលបានសម្តែងរបាំជូនពរនៅប្រទេសអេស្ប៉ាញ ។ ខ្ញុំធ្លាប់គិតថា ខ្ញុំពុំអាចសម្តែងរបាំបានឡើយ ក៏ប៉ុន្តែឥឡូវនេះ នាងខ្ញុំអាចធ្វើបាន ទោះបីជានាងខ្ញុំអង្គុយនៅលើរទេះរុញក៏ដោយ” ។ កុមារីម្នាក់ទៀត ឈ្មោះពិន អាយុ ៦ឆ្នាំ និយាយថា ក្នុងនាមនាងជាជនពិការម្នាក់ នាងក៏មានអារម្មណ៍សប្បាយរីករាយ និងមានមោទនភាពខ្លាំង ដែលបានសម្តែងរបាំបុរាណខ្មែរទីនោះ ទោះវាជាការលំបាកសម្រាប់នាង ។ នាងបន្ថែមថា : “នាងខ្ញុំអាចជួយប្រទេសរបស់នាងខ្ញុំបានតាមរយៈ ឱ្យប្រជាជននៅក្រៅប្រទេសបានស្គាល់ និងបានដឹងអំពីអ្វីដែលល្អ ។ នៅក្នុងប្រទេសរបស់នាងខ្ញុំ” ។ ជាមួយមិន អាយុ ៤៩ឆ្នាំ អ្នកទទួលខុសត្រូវក្រុមបំបែក មានយោបល់ថា : “យើងមិនមែនទៅទីនោះ ដើម្បីសម្តែងរបាំបុរាណខ្មែរតែមួយមុខទេ តែយើងក៏ធ្វើ

ជាសាក្សីរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ព្រមទាំងជំនឿនៃព្រះសហគមន៍កាតូលិកនៅប្រទេសកម្ពុជាផងដែរ ។ លោកអាល់វ៉ារ៉ូ ហ្វីលីប្រេដូ ហ្គាស្ស៊ា អ្នកស្ម័គ្រចិត្តជួយកុមារ និងយុវជន កម្ពុជា ក្នុងដំណើរទស្សនកិច្ចនេះ ក៏ចាប់អារម្មណ៍ដែរថា : “ខ្ញុំមានការកោតសរសើរខ្លាំង សម្រាប់ក្រុមបំបែកកុមារខ្មែរ ដែលចេះរួមគ្នា ជាមួយកុមារពិការដទៃទៀត និងសម្តែងយ៉ាងល្អដូច្នោះ ។ ម្យ៉ាងទៀត ខ្ញុំសង្កេតឃើញថា កុមារកម្ពុជាក៏ចេះគោរពចាស់ទុំ ចេះឱនលំទោន ហើយចេះជួយគ្នាទៅវិញទៅមកទៀត” ។ គួរបញ្ជាក់ថា ក្នុងអំឡុងទស្សនកិច្ចសិក្សានេះ ក្រុមបំបែកកុមាររបស់កុមារ និងយុវជនពិការខ្មែរ ក៏បានប្រមូលថវិកាជំនួយគ្រប់គ្រាន់ ឱ្យគម្រោងការចំនួនពីរនៅតាមជនបទភូមិភាគបាត់ដំបង ដើម្បីគាំពារក្មេងៗដែលមានជីវភាពក្រីក្រផងដែរ ។

ដំណើរទស្សនកិច្ចនេះមានអត្ថន័យមួយ

នេះមានន័យថា ជាការផ្តោតអំណាចឱ្យកុមារពិការ និងជាការផ្សព្វផ្សាយអំពីវប្បធម៌ខ្មែរផង។ សកម្មភាពនេះ គឺត្រូវតែជាភារកិច្ចមួយដែលព្រះសហគមន៍កាតូលិកបានធ្វើក្នុងចំណោមកិច្ចការជាច្រើន តាំងពីការរស់រានមានជីវិតនៃព្រះសហគមន៍កាតូលិកក្នុងចំណោមប្រជាជនកម្ពុជា រួមទាំងក្រុមជនជាតិភាគតិចដ៏ច្រើនលើសលប់ដែលប្រតិបត្តិព្រះពុទ្ធសាសនាយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួន។ ការរស់រាននេះមានចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩៩០ និងបន្ទាប់ពីសង្គ្រាមស៊ីវិល និងការគំរាមកំហែងលើសាសនាអស់រយៈពេលជាងពីរទសវត្សរ៍ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

photo : L. Samphors

អង្គការ

ឡារ៉ាឡា : សាលាផ្តល់ក្តីសង្ឃឹមដល់កុមារពិការ

ឡា លម្អស្ស

ឡារ៉ាឡា គឺជាឈ្មោះសាលាមួយដែលកំពុងតែជួយកុមារពិការ លើការសិក្សាគ្រឹះបឋម គឺជួយផ្តល់ឱ្យពួកគេនូវចំណេះដឹងជាមូលដ្ឋាន ដើម្បីអាចរៀបចំជីវិតរបស់ខ្លួនឱ្យបានល្អប្រសើរនាពេលអនាគត។ សាលានេះបានបង្កើតឡើងដោយអង្គការម៉ារីស្ស-មិស្សិនមកពីប្រទេសអូស្ត្រាលី។

លោកនាមសុបញ្ញា ជាអ្នកទទួលខុសត្រូវទូទៅនៃសាលាឡារ៉ាឡា មានប្រសាសន៍ឱ្យដឹងថា : “ក្រុមគ្រួសារបងប្រុសម៉ារីស្សបានមកដល់ប្រទេសកម្ពុជានៅឆ្នាំ១៩៩៥ ហើយក៏បានចាប់ផ្តើមកម្មវិធីសាលាឡារ៉ាឡានេះនៅថ្ងៃទី២២ មិថុនា ឆ្នាំ១៩៩៨។ នេះគឺជាកម្មវិធីដែលបានជ្រើសរើសយកគម្រោងជួយកុមារពិការទៅលើផ្នែកអប់រំ ដែលកុមារទាំងនោះមានស្ថានភាពពិការដូចជាការអវៈយវៈ និងមានបញ្ហាខួរក្បាល ដែលវាបណ្តាលមកពីជំងឺពិកំណើត ឬដោយគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍។ គម្រោងនេះក៏បានជួយផងដែរ ដល់ក្រុមសិស្សពិការដែលបោះបង់ការសិក្សា ដោយជួយពួកគេនោះឱ្យបានទទួលការអប់រំឡើងវិញ ឬបានទៅក្នុងសាលារដ្ឋវិញ ក្រោយពីពួកគេបានបញ្ចប់ការសិក្សា នៅទីនោះ។ គម្រោងនេះបង្កើតឡើងនៅក្នុងគោលបំណងផ្តល់ការអប់រំដល់កុមារពិការដោយយើងមើលឃើញថា កុមារពិការ

សិស្សត្រង់ភ្នែកបំណាច់ត្រូវបានផ្តល់សាលាឡារ៉ាឡា

photos : L. Samphors

ជាជនងាយរងគ្រោះ។ យើងក៏ជួយផ្តល់ឱកាសដល់កុមារពិការទាំងនោះទទួលបាននូវតម្លៃនិងសិទ្ធិស្មើភាពក្នុងការទទួលបានការអប់រំ។

លោកបញ្ញា បានគូសបញ្ជាក់ថា : “សាលាឡារ៉ាឡាមិនតម្រូវឱ្យយកបរិមាណសិស្សនោះទេ គឺគិតដល់គុណភាពនៃការអប់រំជាចម្បង ដូចជានៅក្នុងមួយថ្នាក់ៗ មានសិស្សចំនួនពី៩ ទៅ១៧នាក់ ប៉ុណ្ណោះ។ សាលាក៏បានអនុវត្តតាមកម្មវិធីសិក្សារបស់ក្រសួងអប់រំ ព្រមទាំងបន្ថែមចំណេះដឹងផ្សេងៗទៀត ដល់

សិស្សផងដែរ។ សព្វថ្ងៃ សាលាមានគ្រឹះមត៌កម្រិតបឋមសិក្សាប៉ុណ្ណោះ មានថ្នាក់ទី១ ដល់ទី៦ ដោយចែកជា ៨ថ្នាក់ ហើយឆ្នាំសិក្សាថ្មីនេះ សាលាទទួលសិស្សចំនួន ៩៨នាក់ ក្នុងនោះ សិស្ស ៧២នាក់ ត្រូវស្នាក់នៅក្នុងសាលា និង ២៦នាក់ទៀត គឺស្នាក់នៅខាងក្រៅ។ សព្វថ្ងៃនេះសាលាឡារ៉ាឡាមានទីតាំងស្ថិត នៅក្នុងភូមិព្រែករាំង ឃុំកំពង់សំណាញ់ ស្រុកតាខ្មៅ ខេត្តកណ្តាល។ សូមទំនាក់ទំនងតាមទូរស័ព្ទលេខ : ០១២ ៨០៤២០៦ ។

អ៊ុន ចាន់ណា : “ខ្ញុំចង់រៀនបន្តដល់សាកលវិទ្យាល័យ”

កញ្ញាអ៊ុន ចាន់ណា អាយុ១៧ឆ្នាំ មានស្រុកកំណើតនៅខេត្តតាកែវ។ កញ្ញាជាកូនទី២ ក្នុងចំណោមបងប្អូនទាំងអស់ចំនួន ៤នាក់។

កញ្ញាបានរៀនរាប់ឱ្យដឹងថា : “ខ្ញុំបានធ្លាក់ខ្លួនពិការជើងទាំងពីរតាំងពីមានអាយុ ២ឆ្នាំមកម៉្លោះ។ កាលណោះខ្ញុំមានជំងឺគ្រុនក្តៅយ៉ាងខ្លាំងរហូតដល់សន្ទប់បាត់ស្មារតី។ ខ្ញុំក៏ត្រូវឱ្យពួកម្តាយ នាំទៅមន្ទីរពេទ្យដើម្បីព្យាបាល ប៉ុន្តែជើងទាំងពីររបស់ខ្ញុំ ប្រែជាទន់រួមស្ថិតទៅ ទើបបណ្តាលឱ្យខ្ញុំមិនអាចដើររួចចាប់ពីពេលនោះមក។ កាលនៅស្រុកកំណើត ខ្ញុំធ្លាប់បានរៀនដល់ថ្នាក់ទី៣ដែរ។ ប៉ុន្តែដោយពិបាក ក្នុងការធ្វើដំណើរទៅសាលារៀន ហើយនិងគ្រប់ផ្សំជីវភាពគ្រួសារមានការខ្វះខាតផង ខ្ញុំក៏ត្រូវបង្ខំចិត្តបញ្ឈប់

ការសិក្សាទៅ។ ក្រោយមកអង្គការម៉ារីស្សមិស្សិនជ្រើសរើសខ្ញុំឱ្យចូលរៀននៅសាលាឡារ៉ាឡា។ កញ្ញាបានរៀនរាប់ថា កញ្ញាដែលបានចូលរៀននៅទីនេះ មានការរីកចម្រើនច្រើនជាងមុន ដោយនៅទីនេះ កម្មវិធីសិក្សាគឺមានការអប់រំទាំងចំណេះដឹងនិងសីលធម៌ផងដែរ។ មនុស្សទាំងអស់នៅសាលាឡារ៉ាឡានេះ មិនមានការរើសអើងចំពោះគ្នានោះឡើយ ពោលគឺទាំងគ្រូទាំងសិស្សម្នាក់ៗ មានស្ថានភាពពិការដូចគ្នា។ ដូច្នេះយើងបង្ហាញនូវការយល់ចិត្តគ្នា រាប់អានគ្នា ព្រមទាំងយកចិត្តទុកដាក់ជួយធុរៈគ្នាទៅវិញទៅមកជានិច្ច។

សម្រាប់ទៅថ្ងៃអនាគត កញ្ញាចាន់ណា មានបំណងចង់រៀនបន្តដើម្បីបង្កើនចំណេះដឹងបន្ថែមទៀត គឺរៀនរហូតដល់សាកលវិទ្យាល័យ។ ទោះបីជាកញ្ញាពិការជើងទាំងពីរក្តី ក៏កញ្ញានៅមានសេចក្តីសង្ឃឹមនិងមាននូវគោលបំណងយ៉ាងខ្ពង់ខ្ពស់មួយសម្រាប់អនាគតរបស់ខ្លួនផងដែរ។

យុវជន

photo : S. Jylong

ក្តីបរាត្រី ! កន្លែងកំសាន្តដែលយុវវ័យត្រូវចប់អារម្មណ៍ខ្លួនឯង

ក្តីបរាត្រី និងសង្គមរបស់យុវវ័យវ័យក្មេង

ខាន់ កឹម្យ

ឈានមកដល់សតវត្សរ៍ទី២១ ដែលជាសម័យសកលភាវូបនីយកម្ម និងបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានការរីកចម្រើន ក្តីបរាត្រីបានត្រូវមនុស្សនៅសម័យនេះ ជាពិសេស យុវជនបានចាត់ទុកថា វាជាកន្លែងកំសាន្តមួយប្រភេទរបស់ពួកគេខណៈដែលចាស់ៗអភិរក្សអះអាងថា វាជាកន្លែងដែលភ្លើងភ្លើន ដែលនឹងនាំឱ្យយុវវ័យដើរផ្លូវខុស។

អ្នកម៉ែសៀនសុដុល អាយុ៤៨ឆ្នាំ ជាប្រជាពលរដ្ឋក្នុងសហគមន៍មួយនៅខេត្តកំពង់ចាម មានប្រសាសន៍ថា គាត់ស្ទើរតែពុំហ៊ានអនុញ្ញាតឱ្យកូនគាត់មករៀននៅទីក្រុងភ្នំពេញ ដោយសារគាត់ឃើញថា ភ្នំពេញគឺជាកន្លែងដែលសម្បូរទៅដោយកន្លែងកំសាន្តនានាជាពិសេស គឺក្តីបរាត្រីនេះតែម្តង។ អ្នកម៉ែបានអះអាងថា : “ខ្ញុំតែងអប់រំកូនខ្ញុំ មិនឱ្យទៅកន្លែងដែលភ្លើងភ្លើនអីចឹងនោះទេ ខ្លាចកូនដើរផ្លូវខុស មិនគិតរៀនសូត្រ និងប៉ះពាល់ដល់អនាគត”។

នេះគឺជាការយល់ឃើញមួយផ្លូវរបស់អ្នកម៉ែដែលគិតថា ក្តីបរាត្រី ឬក៏កន្លែងកំសាន្តទាំងឡាយ ដែលមានស្ថានភាពបែបនេះអាចពង្រីកយុវជន និងយុវនារីក្នុងៗ ឱ្យដើរផ្លូវខុស ប៉ុន្តែសម្រាប់យុវជនទាន់

សម័យមួយចំនួនវិញ គេហាក់ដូចជាមានយោបល់ផ្សេងពីអ្នកម៉ែទៅវិញ។ ប្តីទូ អាយុ ២២ឆ្នាំ បានអះអាងយ៉ាងដូច្នោះនៅមុខក្តីបរាត្រីមួយនៅក្រុងភ្នំពេញថា សម្រាប់ចាស់ៗ គឺគាត់ពិតជាយល់ថា ក្តីប ឬកន្លែងកំសាន្តនានា គឺជាកន្លែងដែលនាំឱ្យយើងដើរខុសផ្លូវ ប៉ុន្តែសម្រាប់ក្មេងថា បរិយាកាសនានា នៅក្នុងបណ្តាទីកន្លែងកំសាន្តទាំងនោះ ជាបទពិសោធន៍ផ្នែកសង្គមមួយសម្រាប់យើង ប៉ុន្តែទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏ប្តីទូមិនបានអះអាងថា អ្វីដែលចាស់ៗលោកគិតនោះ វាជាការខុសនោះដែរ។ ប្តីទូ បានបញ្ជាក់ថា : “ពួកគាត់អះអាង (ចាស់ៗ) គឺត្រឹមត្រូវ ប៉ុន្តែពួកយើងក៏មិនខុសដែរ”។ ប្តីទូដែលមើលទៅដូចជាយុវជនដែលនិយមភាពទំនើបតាមបែបសម័យនិយម លេងម៉ូតូសក់ និងខោអាវ បាននិយាយថា ក្នុងនាមជាយុវជនម្នាក់ យើងត្រូវដឹងគ្រប់ផ្នែកនៃសង្គមទាំងអស់តែទន្ទឹមនឹងនេះ យើងត្រូវចេះការពារខ្លួនយើង កុំឱ្យលង់ខ្លួនផងដែរ។ ប្តីទូក៏បានបញ្ជាក់ដែរថា : “ខ្ញុំទៅដើម្បីកំសាន្ត និងដើម្បីកាត់បន្ថយភាពតានតឹងពិការរៀនសូត្រ តែយើងក៏ត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នដែរ ព្រោះនៅទីណាក៏មានអ្នកលួច និងអាក្រក់ដែរ”។

ប្តីទូ បានឱ្យដឹងថា ទីនោះអាចនឹងគ្រោះថ្នាក់បើរូបគេទៅទីនោះជាមួយនឹងមិត្តភក្តិ ដែលមិនស្គាល់ ពីប្រវត្តិ និងស្ថាប័នគ្រួសារច្បាស់លាស់។ តែបើយើងទៅជាមួយមិត្តស្នំ គឺវាអាចជួយយើង ឱ្យចេះរួមសប្បាយ រួមទុកជាមួយគ្នា មិនអីទេ។ តែបើយើងចេះតែទៅផ្តេសផ្តាស វាអាចឱ្យយើងធ្លាក់ខ្លួនប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀន និងឈ្នួលរំលោភស្មារតីជាដើម។ រ៉ានី (ឈ្មោះប្រឌិត) យុវនារីអាយុ ២០ឆ្នាំ កំពុងតែសិក្សានៅសាកលវិទ្យាល័យធនធានមនុស្ស ក៏និយាយថា រូបកញ្ញាមិនដែលបានទៅក្តីបរាត្រី ឬកន្លែងដើរលេងយប់នោះទេ។ ប៉ុន្តែក្នុងនាមជាយុវវ័យ មួយរូប កញ្ញាក៏ចង់ស្គាល់ទីនោះដែរ។

រ៉ានីបញ្ជាក់ថា : “ខ្លះគេក៏ថា ទៅទីនោះល្អ ខ្លះទៀតគេថា ទីនោះអាក្រក់ ប៉ុន្តែខ្ញុំមិនទាន់បានឃើញនឹងភ្នែក។ ខ្ញុំចង់ស្គាល់ម្តងដើម្បីវិភាគខ្លួនឯង”។ រ៉ានីក៏បានឱ្យដឹងថា បទពិសោធន៍ដែលនាងចង់បាននេះអាចជាបទពិសោធន៍ជីវិតល្អមួយ ព្រោះកញ្ញាអាចនឹងជួបនៅក្នុងពេលអនាគត។ ដូច្នេះបើសិនជាដឹងមុន រូបកញ្ញាអាចរកឃើញវិធីសាស្ត្រដើម្បីដោះស្រាយបាន។ ប៉ុន្តែបើមិនដឹងសោះនោះ គឺវាវល់បាត់ដែរនៅក្នុងការតបត។

បទយកការណ៍

កម្មករជំនាញ

ខាន់ ភីម្យេ

ក្នុងសម្រុកបំបាក់ជាងកសណ្តានពណ៌ខៀវ ពួកគេបានបែកចែកគ្នាជាក្រុមៗនៅតាមបន្ទប់ ។ នៅក្នុងបន្ទប់មួយ មានសិស្សខ្លះកាន់ដៃក និងអ្នកខ្លះទៀតកាន់ខ្សែភ្លើង ។ នៅបន្ទប់មួយផ្សេងទៀតនោះ មានសិស្សខ្លះកាន់ម៉ាស៊ីនដើម ។ ហើយភាគច្រើនមុខមាត់របស់ពួកគេ គឺមានប្រឡាក់ប្រេងបន្តិចបន្តួច ។ បរិយាកាសនៅទីនោះពោរពេញទៅដោយសំឡេងទ្រូហឹងជួនកាលធ្ងន់ និងជួនកាលស្រាល ។ ទាំងនេះគឺជាទិដ្ឋភាព ដែលគេអាចពិពណ៌នា នៅក្នុងអត្ថបទមួយនៃសាលាអប់រំនិងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈមួយកន្លែង ដែលស្ថិតនៅដោយក្រុងភ្នំពេញ ។ សាលានេះហៅថាសាលាបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈដុនបូស្កូ ដែលកំពុងតែផ្តល់ចំណេះវិជ្ជាដើម្បីចិញ្ចឹមជីវិតដល់យុវជន និងយុវនារី មានសរុបប្រមាណ ៥២៦នាក់ លើផ្នែកកម្មករជំនាញ និងឯកទេស ។ មុខជំនាញដែលនិស្សិតម្នាក់ៗ រៀននៅទីនោះ គឺមានរយៈពេល ២ឆ្នាំ ។ នៅពេលដែលពួកគេបញ្ចប់ការសិក្សាហើយ ពួកគេនឹងក្លាយទៅជាកម្លាំងស្នូលដ៏សំខាន់សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ ប្រទេសកម្ពុជា ទន្ទឹមនឹងពេលដែលយុវជន យុវនារីមួយចំនួន ហាក់ដូចជាមិនយកចិត្តទុកដាក់លើជំនាញ និងឯកទេសនោះឡើយ ។

លោកស៊ុយ ឆេង នាយកសាលាដុនបូស្កូភ្នំពេញបានមានប្រសាសន៍ថា មុខវិជ្ជាទាំងអស់ដែលយើងមានបង្រៀននៅទីនេះ គឺជាមុខជំនាញដែលយុវជនខ្មែរមួយចំនួនមិនសូវចាប់អារម្មណ៍ដោយសារនៅពេលដែលបញ្ចប់ការសិក្សាទៅ ពួកគេត្រូវចាប់ផ្តើម ធ្វើជាមួយនឹងការងារមួយបែប ដែលបែកចេញ និងប្រឡាក់ប្រឡូស ខុសប្លែកពីមុខជំនាញផ្សេងទៀតដែលបណ្តុះបណ្តាលដោយស្ថាប័នឧត្តមសិក្សានានានៅក្នុងប្រទេស ដែលភាគច្រើន គឺនិស្សិតចេញទៅត្រូវធ្វើការនៅក្នុងការិយាល័យនោះ ។

នៅក្នុងចំណោមយុវជនទាំងអស់ ម្យ៉ាង លីយ៉ុន ជាយុវជនម្នាក់ ដែលសម្រេចចិត្តចូលសិក្សាផ្នែកកម្មករជំនាញខុសប្លែកពីយុវជនចំនួន ១៣៥០០០នាក់ ដែលបានចុះឈ្មោះចូលរៀន នៅថ្នាក់ឧត្តមសិក្សានៅក្នុងប្រទេសសម្រាប់ឆ្នាំ២០០៧-២០០៨នេះ ។ លីយ៉ុនក៏ជាយុវជនម្នាក់ ដែលបានចាកចេញពីស្រុកកំណើតនៅខេត្តកំពង់ចាម ហើយមកបន្តការសិក្សា

អាជីពមិនអាចខ្វះបានសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍

photo : L. Samphors

សិក្សាដោយផ្សារភ្ជាប់រវាងទ្រឹស្តី និងការអនុវត្ត

សាលាបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈដុនបូស្កូ

សាលាបច្ចេកទេសដុនបូស្កូភ្នំពេញ គឺជាសាលាបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈមួយ ដែលបានបង្កើតឡើងនៅប្រទេសកម្ពុជា តាំងពីឆ្នាំ១៩៩១ ក្រោមការឧបត្ថម្ភដោយមូលនិធិដុនបូស្កូកម្ពុជា។ លោកស៊ុយ ឆេង នាយកសាលាដុនបូស្កូភ្នំពេញ មានប្រសាសន៍ថា រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ សាលាបានបណ្តុះបណ្តាលយុវជនប្រមាណ ៣០០០នាក់ លើមុខវិជ្ជាសំខាន់ៗ ៥ គឺជាងក្រឡឹង និងផ្សារអគ្គិសនី ពោះពុម្ព អេឌីចត្រូនិច និងត្រឡីងយន្ត។ កម្មវិធីសិក្សាមានរយៈពេល ២ឆ្នាំ។ បច្ចុប្បន្ននេះសាលាកំពុងបណ្តុះបណ្តាលយុវជនក្រីក្រ សរុប៥២៦នាក់ គឺឆ្នាំទី១ មាននិស្សិត ២២០នាក់ ចម្រាញ់ត្រើសជីសពីបេតូជនប្រឡង ១២២នាក់។ ឆ្នាំទី២ មាននិស្សិតចំនួន ៣០៦នាក់។ សាលាដុនបូស្កូមាន ៥សាខា គឺនៅភ្នំពេញ ក្រុងកែប ខេត្តបាត់ដំបង ទីប្រជុំជនប៉ោយប៉ែត និងក្រុងព្រះសីហនុ។

នៅទីក្រុងភ្នំពេញដោយចាប់យកជំនាញក្រឡឹង ។ ចំណែកមូលហេតុដែលធ្វើឱ្យលីយ៉ុនសម្រេចច្រើសរើសជំនាញនេះ គឺដោយសារតែភាពក្រីក្រនិងកង្វះខាតសមត្ថភាពដើម្បីប្រឡងយកអាហារូបករណ៍ចូលរៀននៅថ្នាក់ឧត្តមសិក្សាទាំងឡាយនៅទីក្រុងភ្នំពេញ ។ ប៉ុន្តែទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ លោកនៅពុះពាររហូតដល់អាចប្រឡងជាប់នៅសាលាបណ្តុះបណ្តាល វិជ្ជាជីវៈដុនបូស្កូនិងគេ ។ សម្រាប់លីយ៉ុន

មុខអាជីពជាកម្មករជំនាញ និងមានឯកទេសនេះគឺជាទុនមួយ ។ លោកគិតថា លោកអាចនឹងស្វែងរកការងារបានធ្វើ នៅពេលដែលលោកបញ្ចប់នូវការសិក្សាលើផ្នែកនេះដែរ ។ លីយ៉ុន ក៏បានអះអាងថា គិតទៅ នៅពេលដែលលោកបានចាកចេញពីស្រុកកំពង់សៀម ខេត្តកំពង់ចាម ដែលជាស្រុកកំណើត លោកក៏មានគោលបំណងចង់រៀននៅមហាវិទ្យាល័យនិងគេដែរ ។ តែរូបលោកពុំអាចមានលទ្ធភាព

ទី១២ ដោយមិនបានជាប់សញ្ញាបត្រទុតិយភូមិនីងគេ ឡើយដោយសារលោកខ្វះធនធាន នៅក្នុងការសិក្សាឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ដូចគេ ។ ប៉ុន្តែលោកក៏អាចមានឱកាសទទួលនូវជោគជ័យសម្រាប់ការប្រឡងជាប់ចូលរៀននៅសាលាដុនបូស្កូភ្នំពេញជាមួយនឹងមុខវិជ្ជាអគ្គិសនី ។ យ៉ែម វី ក៏បានបញ្ជាក់ថា : "មុខជំនាញនេះ គឺជាស្ថានតែមួយគត់របស់លោក ដើម្បីចាប់យកឱកាសការងារធ្វើ" ។

រហូតមកដល់នឹងសព្វថ្ងៃនេះ ការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្សគឺជាគោលនយោបាយមួយដែលរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានកំពុងតែយកចិត្តទុកដាក់ជាអាទិភាព ។ ជាក់ស្តែងនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ក្រសួងអប់រំយុវជន និងកីឡា ក៏បានយល់ព្រមឱ្យមានការបង្កើតស្ថាប័នឧត្តមសិក្សារហូតទៅដល់ ប្រមាណជា ៧០ស្ថាប័ន ហើយក៏មាននិស្សិតកំពុងចុះឈ្មោះចូលរៀនរហូតដល់ទៅ ១៣៥០០០នាក់ សម្រាប់ឆ្នាំសិក្សា ២០០៧-២០០៨នេះ ។ តែបញ្ហាប្រឈមដែលគេកំពុងជួបប្រទះនោះ គឺថា តើពួកគេនឹងធ្វើអ្វី នៅពេលដែលគេបញ្ចប់ការសិក្សានោះ ។ ហើយក្រៅពីចំនួននេះចេញ ក៏មានយុវជនខ្លះកំពុងតែសិក្សានៅតាមសាលាបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ និងជំនាញផ្សេងៗ គឺមានដូចជាលីយ៉ុន និងយ៉ែម វី ដែរ ។

លោកស៊ុយ ឆេង បានមានប្រសាសន៍ដែរថា កម្មករជំនាញឯកទេស ពុំមែនជាអាជីពការងារដែលមានការរើសអើងនោះទេ ។ វាជាស្ថានភាពមួយដ៏សំខាន់ឆ្ពោះទៅរកភាពជោគជ័យ នាពេលអនាគតនៅក្នុងអាជីពការងារដែរ ។ យុវជនទាំងអស់គួរមានការចាប់អារម្មណ៍ទៅនឹងបច្ចេកទេសទាំងនេះ ។ លោកបានបញ្ជាក់ថា : "បើម្នាក់ៗគិតសុទ្ធតែចង់ធ្វើការងារនៅការិយាល័យ មានម៉ាស៊ីនត្រជាក់ ហើយបំភ្លេចការងារជាកម្មករជំនាញនៅតាមរោងជាង ដែលជាប្រភេទការងារបែកចេញនោះសេដ្ឋកិច្ចសង្គមនិងការអភិវឌ្ឍន៍នឹងឈានទៅមុខមិនរួចទេ" ។ លោកបានឱ្យដឹងដែរថា នៅក្នុងកាលៈទេសៈបច្ចុប្បន្ននេះ កម្មករជំនាញ គឺអាចមានឱកាសទទួលបានការងារច្រើនជាងការងារនៅការិយាល័យផង ហើយប្រាក់ខែវិញ ក៏មានគ្រាន់បើដែរ ។ ទិដ្ឋភាពការងារលើមុខជំនាញនៅមានភាពទូលំទូលាយច្រើន ។ លោកបានបញ្ជាក់ដែរថា : "និស្សិតដែលបញ្ចប់ការសិក្សានៅសាលាដុនបូស្កូ ស្ទើរតែ១០០% ទទួលបានការងារធ្វើ ។ សម្រាប់ក្រុមហ៊ុននានា គឺគេមកកប់បុគ្គលិកតាំងតែពីសិស្សរៀនមិនទាន់ចប់ម៉្លោះ ហើយពួកគេក៏អាចមានសមត្ថភាព ទទួលបានប្រាក់បៀវត្សរ៍ពី ៨០ ដុល្លារ ទៅ៦០០ ដុល្លារ ហើយមានអ្នកខ្លះអាចបានខ្ពស់ជាងនេះទៀតផង" ។

បច្ចេកទេសនៅក្នុងការស្វែងរកការងារធ្វើ

"នៅក្នុងខណៈពេលដែលទិដ្ឋភាពការងារកាន់តែចង្អៀតឡើង ដើម្បីទទួលបានការងារធ្វើយុវជនម្នាក់ៗ ត្រូវតែមានគុណភាព និងសមត្ថភាពដោយខ្លួនឯងខាងចំណេះដឹង"។

នេះបើតាមការអះអាងរបស់លោកស្រីម៉ៅ ពុទ្ធារិដ្ឋ ដែលជាអ្នកសម្របសម្រួលនៃក្រុមប្រឹក្សាយុវជនកម្ពុជា។

លោកស្រី មានប្រសាសន៍ថា គុណភាព និងសមត្ថភាព គឺជាចំណុចគន្លឹះនៅក្នុងទិដ្ឋភាពការងារ ប៉ុន្តែទន្ទឹមនឹងនោះ យុវជនម្នាក់ៗក៏គួរតែចេះប្រើសមត្ថភាពខ្លួនឯងដែលសង្គមនៅខ្វះខាត ហើយកុំគិតតែស្វែងរកការងារណាដែលចំរើនធានាខ្លួនឯងពេក។ លោកស្រីបន្តទៀតថា : "បើយើងបៀតបៀន កុំគិតតែរកការងារផ្នែកគណនេយ្យនោះ ការងារណាក៏ដោយ ឱ្យតែអាចធ្វើបាន គឺត្រូវតែធ្វើដើម្បីជាការបើកឱកាសខ្លួនយើង និងទទួលបានបទពិសោធន៍ថ្មីៗ"។ លោកស្រីបន្តទៀតថា នៅពេលរៀន និស្សិតម្នាក់ៗ គួរតែឆ្លៀតពេលរៀនប្រើប្រាស់ឆ្នាំធ្វើការងារ តាមរយៈការសុំហាត់ការនៅតាមកន្លែងផ្សេងៗ ដើម្បីឱ្យយើងយល់អំពីការសិក្សា និងការងាររបស់យើង។

ពាក់ព័ន្ធជាមួយបញ្ហាទិដ្ឋភាពការងារ សម្រាប់យុវជន នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា អ្នកជំនាញការដែលធ្វើការជិតស្និទ្ធនឹងយុវជន បានអះអាងថា យុវជនជាច្រើនកំពុងតែប្រឈមមុខនឹង បញ្ហាអត់ការងារធ្វើនៅពេលដែលពួកគេបញ្ចប់ការសិក្សា ។

លោកស្រីម៉ៅ ពុទ្ធារិដ្ឋ អ្នកសម្របសម្រួលនៃក្រុមប្រឹក្សានៃយុវជនកម្ពុជាបានមានប្រសាសន៍ថា នៅក្នុងពេលនេះ ទិដ្ឋភាពការងារសម្រាប់យុវជនកម្ពុជាមានលក្ខណៈចង្អៀតណាស់ ។ ចំណែកចំនួននិស្សិតដែលចេញពីសកលវិទ្យាល័យនានានៅក្នុងប្រទេសនាពេលនេះ ក៏មិនមានតុល្យភាពនឹងទិដ្ឋភាពការងារឡើយ ។ លោកស្រី បានបញ្ជាក់ថា : "ជារៀងរាល់ឆ្នាំ ប្រទេសកម្ពុជាត្រូវតែប្រឹងប្រែងបង្កើតការងារថ្មី សម្រាប់យុវជន យុវនារី មានប្រមាណពី ៣០០០០០នាក់ ទៅ៤០០០០០នាក់ ដែលចេញពីគ្រឹះស្ថានសិក្សានានា ។ តែជាអកុសល បើតាមរបាយការណ៍ដែលគេធ្លាប់ធ្វើការសិក្សា នាពេលកន្លងមក បានបង្ហាញថា ក្នុងចំណោមយុវជន១០នាក់ គឺមានម្នាក់ប៉ុណ្ណោះដែលអាចរកការងារធ្វើបាន" ។

កសិកម្ម

ជំនួន អាចកាយជាប្រភពចំណូល

ខាន់ ភិម្មេ

ជំនួនដែលគេអាចឃើញនៅស្ទើរតែពេញពេញដី ជាពិសេសនៅតាមស្រុកស្រែចំការនោះ ក៏អាចឱ្យ គេអភិវឌ្ឍយកវាទៅចិញ្ចឹមបានដែរ ដើម្បីបំពេញ តម្រូវការនៅក្នុងកសិដ្ឋានចិញ្ចឹមត្រីបាន ព្រោះពួក វាមានប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងសម្បូរសម្រាប់ត្រីស៊ី ។

លោករាជ ធាន កសិករវ័យ ៦៤ឆ្នាំ ម្ចាស់កសិដ្ឋាន ចិញ្ចឹមត្រី និងកង្កែបមួយកន្លែង នៅក្នុងខេត្តស្វាយ រៀង អះអាងថា នៅពេលនេះជំនួន ១គីឡូក្រាម អាចលក់បានតម្លៃប្រមាណ ៥០០០រៀល ។ ជំនួន ទាំងនោះគឺត្រូវបានលក់ដើម្បីយកទៅផ្គត់ផ្គង់តាម កសិដ្ឋានចិញ្ចឹមត្រីនានា ។

photo : L. Simphors

លោកពូបានមានប្រសាសន៍ថា : "ជំនួនគឺជាប្រភព ចំណីរបស់ត្រីមួយ ដ៏សំខាន់ ។ ដូច្នេះនៅពេលដែល មានកន្លែងចិញ្ចឹមត្រីច្រើននោះ ជំនួនក៏អាចកាយ ទៅជាមុខរបរមួយបានដែរ" ។

លោករាជ ធាន បានបន្តទៀតដែរថា ដោយសារតែ តម្លៃជំនួនតាមទីផ្សារឡើងទៅដល់ ៥០០០រៀល ក្នុងមួយគីឡូក្រាមនោះ លោកក៏បានបើកកន្លែង ចិញ្ចឹមជំនួនមួយឡើងដើម្បីផ្គត់ផ្គង់ត្រី និងកង្កែប របស់លោកផ្ទាល់ ហើយក៏ដើម្បីលក់ដែរ ប្រសិនបើ មានអតិថិជនគេត្រូវការទិញនោះ ។ លោកបានបន្ត ទៀតថា សម្រាប់ការចិញ្ចឹមជំនួននេះ វាមិនសូវជា

ពិបាកទេ ។ ដើម្បីចិញ្ចឹមពួកវាបាន គឺត្រូវតែរៀបចំ កន្លែងមួយឱ្យបានត្រឹមត្រូវ គឺដូចជាចាក់ស៊ីម៉ង់នៅ កន្លែងចិញ្ចឹម ដើម្បីការពារកុំឱ្យជំនួនគូលចេញពី កន្លែងចិញ្ចឹម រៀបចំទឹកព័ទ្ធជុំវិញនៅកន្លែងចិញ្ចឹម ដើម្បីការពារស្រមោចកុំឱ្យចូលស៊ីជំនួនហើយត្រូវ រៀបចំដីដាក់លាយជាមួយនឹងអាចម៍គោស្រស់ ជា ប្រចាំ ពីព្រោះជំនួនវាចូលចិត្តស៊ីអាចម៍គោស្រស់ជា ចំណី ហើយដាក់ជំនួនចូលទៅជាការស្រោច ។ ប៉ុន្តែ ក៏ត្រូវមើលថែ និងត្រូវស្រោចទឹកឱ្យសើមជាប្រចាំ ដែរ ទើបវាបានទទួលផលល្អ ។

សព្វថ្ងៃនេះ លោករាជ ធាន មានស្រះបង្កាត់ពូជត្រី និងអាចចិញ្ចឹមកង្កែប ប្រមាណជា ៣០ និងកន្លែង ចិញ្ចឹមជំនួនមួយដែលមានទំហំ ៨ម៉ែត្រការ៉េដែល អាចផ្តល់ផលគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ឱ្យគាត់យកទៅធ្វើជា ចំណីត្រីនិងកង្កែបរបស់គាត់បាន ។ បន្ថែមពីលើនេះ គាត់អាចដោះដូរយកប្រាក់ចំណូលរបស់ស្រែមសម្រាប់ សេដ្ឋកិច្ចគ្រួសាររបស់គាត់បាន ។

លោកក៏បានបញ្ជាក់ថា : "ជំនួនរបស់គាត់មិនមែន លក់តែជំនួនសុទ្ធ ទើបបានមួយគីឡូ ៥០០០រៀល នោះទេ គឺលក់ទាំងដី និងទាំងជំនួន" ។

បរិស្ថាន បញ្ហាវិវិអគ្គិសនី

គម្រោងវិវិអគ្គិសនីនៅកម្ពុជា ចេះតែដំណើរការ ទៅមុខ ។ ប៉ុន្តែបើតាមអ្នកជំនាញបរិស្ថាន បានឱ្យ ដឹងថា វិវិអគ្គិសនីគឺជាការអភិវឌ្ឍន៍មុខពីរ ។

photo : D

បញ្ហានេះត្រូវបានលើកឡើងក្នុងសន្និសីទកាសែត មួយនៅក្នុងវេទិកានៃអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលស្តីពី កម្ពុជា អំពីគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍វិវិអគ្គិសនី ហៅថា គិរីវ័រ្យ៣ ដែលនឹងសាងសង់នៅខាងមុខនេះ ។ លោកដី សន នាយកប្រតិបត្តិរងនៃវេទិកាអង្គការ ក្រៅរដ្ឋាភិបាលស្តីពីកម្ពុជាបានមានប្រសាសន៍ថា : "គម្រោងវិវិនិយោគវិវិអគ្គិសនី គឺអាចផ្តល់អគ្គិសនី ដែលកម្ពុជាកំពុងតែខ្វះ តែវាឱ្យផលប៉ះពាល់ដល់ ធម្មជាតិ និងសហគមន៍" ។

លោកក៏ប្រាប់ថា បច្ចុប្បន្ននេះ ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា ដែលអាចប្រើអគ្គិសនី គឺមានចំនួនត្រឹមតែ ២០% ប៉ុណ្ណោះ ។ នៅឆ្នាំ២០៣០ខាងមុខ រដ្ឋាភិបាលមាន គោលដៅផ្តល់ភ្លើងដល់ប្រជាពលរដ្ឋប្រើប្រាស់ឱ្យ

បាន ៧០% ។ ដូច្នេះគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍វិវិអគ្គិសនី គឺជាសក្តានុពលមួយ ។ ប៉ុន្តែគម្រោងទាំងនេះអាច នឹងមានផលប៉ះពាល់ផ្នែកបរិស្ថានផ្សេងៗ ដូចជា បាក់ដីនៅតាមដងស្ទឹង ទន្លេ ឬព្រែក ការជន់លិច ការប្រែប្រួលនូវរបបទឹកហូរ ការខូចគុណភាពទឹក ការបាត់បង់ជម្រកសត្វព្រៃ និងធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ ជីវសាស្ត្រចម្រុះជាដើម ។

លោកបានសង្កត់ធ្ងន់ថា ដើម្បីជំរុញផែនការអភិ- វឌ្ឍន៍វិវិអគ្គិសនីនេះទទួលបាននូវជោគជ័យនោះ គម្រោងវិវិនិយោគទាំងឡាយគួរតែមានការសិក្សា អំពីផលប៉ះពាល់មុនដូចជាការដោះស្រាយសំណង ឱ្យអ្នកទទួលបានការប៉ះពាល់ និងការកសាងទំនប់ឱ្យ មានស្តង់ដារត្រឹមត្រូវជាដើម ។

សុខភាព

បញ្ហារាំងរដូវ ទោះមិនសូវគ្រោះថ្នាក់ ប៉ុន្តែក៏ត្រូវតែព្យាបាល

អាតន

ចុកចាប់រាងកាយត្រង់ចង្កេះ សន្លាក់ជើងសន្លាក់ដៃ ហើយខ្លះខ្លះ ធ្លាក់ ហើយខ្លះខ្លះ មិនធ្លាក់នោះ គឺគេហៅថា ជាជំងឺរាំងរដូវដំណាក់កាលទីពីរ ។ សម្រាប់ប្រភេទ ទីពីរ ការរាំងរដូវនេះ គេអាចចាត់ទុកថា ជាធម្មតា នៅពេលដែលអ្នកជំងឺចាប់ផ្តើមមានគភ៌ តែបើគ្មាន ទេ វាក៏ជាជំងឺរាំងរដូវហើយ ។

លោកបានបន្តទៀតថា អ្នកជំងឺប្រភេទទាំងពីរនេះ មិនមែនជាជំងឺធ្ងន់ធ្ងរទេ ប៉ុន្តែអ្នកជំងឺត្រូវព្យាបាល ជាបន្ទាន់ជាមួយនិងគ្រូពេទ្យដែលមានជំនាញត្រឹម ត្រូវផងដែរ ។ បើពុំដូច្នោះទេ វាអាចទៅជាជំងឺមួយ ផ្សេងទៀត ។ ហើយសម្រាប់ផលប៉ះពាល់ដែលកើត មានចំពោះនារីដែលមានបញ្ហានេះ គឺថា គាត់មាន រាងកាយស្គមស្គាំង ស្លេកស្គាំង និងរសេះរសោះជា ដើម ។ ចំណែកមូលហេតុដែលនាំឱ្យកើតជំងឺនេះ បានគឺដោយសារតែមានបញ្ហាលើអ័រម៉ូន មកពីការ រីកកាត់ ឬក៏មានបញ្ហាការចម្រុះផង ។

រាំងរដូវនៅដំណាក់កាលដំបូង ហើយប្រសិនបើនារី នោះ គាត់ធ្លាប់មានរដូវតែស្រាប់តែបាត់ ឬក៏ខ្លះ ធ្លាក់ ហើយខ្លះខ្លះ មិនធ្លាក់នោះ គឺគេហៅថា ជាជំងឺរាំងរដូវដំណាក់កាលទីពីរ ។ សម្រាប់ប្រភេទ ទីពីរ ការរាំងរដូវនេះ គេអាចចាត់ទុកថា ជាធម្មតា នៅពេលដែលអ្នកជំងឺចាប់ផ្តើមមានគភ៌ តែបើគ្មាន ទេ វាក៏ជាជំងឺរាំងរដូវហើយ ។

លោកបានបន្តទៀតថា អ្នកជំងឺប្រភេទទាំងពីរនេះ មិនមែនជាជំងឺធ្ងន់ធ្ងរទេ ប៉ុន្តែអ្នកជំងឺត្រូវព្យាបាល ជាបន្ទាន់ជាមួយនិងគ្រូពេទ្យដែលមានជំនាញត្រឹម ត្រូវផងដែរ ។ បើពុំដូច្នោះទេ វាអាចទៅជាជំងឺមួយ ផ្សេងទៀត ។ ហើយសម្រាប់ផលប៉ះពាល់ដែលកើត មានចំពោះនារីដែលមានបញ្ហានេះ គឺថា គាត់មាន រាងកាយស្គមស្គាំង ស្លេកស្គាំង និងរសេះរសោះជា ដើម ។ ចំណែកមូលហេតុដែលនាំឱ្យកើតជំងឺនេះ បានគឺដោយសារតែមានបញ្ហាលើអ័រម៉ូន មកពីការ រីកកាត់ ឬក៏មានបញ្ហាការចម្រុះផង ។

photo : L. Simphors

លោកវេជ្ជបណ្ឌិតស៊ីម ស៊ូផៃ ក៏បន្តថា ការព្យាបាល ជំងឺនេះ មានច្រើនវិធីដែរដោយរាប់ចាប់ពីលំហាត់ ប្រាណឡើងទៅ រហូតដល់ការប្រើប្រាស់ថ្នាំ ។ ប៉ុន្តែ ទោះជាយ៉ាងណាក្តី រាល់ការប្រើប្រាស់ថ្នាំទាំងអស់ អ្នកជំងឺដាច់ខាតត្រូវតែជួបជាមួយគ្រូពេទ្យជំនាញ ដោយគាត់មិនគួរប្រើប្រាស់ថ្នាំតាមតែការព្រួញ ទេ ទោះទេព្រោះប្រភេទជំងឺខុសគ្នា ហើយវិធីព្យាបាល ក៏ខុសគ្នាដែរ មានតែគ្រូពេទ្យទេ ដែលអាចកំណត់ និងព្យាបាលតាមរោគសញ្ញាបាន ។

រលាកផ្លូវដង្ហើម ចំពោះកុមារ

photo : Samphy

បើតាមប្រសាសន៍របស់លោកវេជ្ជបណ្ឌិតហែម សុខ ហននៃមន្ទីរពេទ្យកុមារជាតិបានឱ្យដឹងថា : ជំងឺរលាកផ្លូវដង្ហើមអាចជាជំងឺដែលកើតឡើងលើ ផ្នែកនាវារបស់ផ្លូវដង្ហើម រាប់តាំងពីប្រុម បំពង់ក បំពង់ខ្យល់ផ្លូវចេញចូលសួត ឬសួត ។ ជំងឺរលាកផ្លូវ ដង្ហើមនេះ ច្រើនបង្កឡើងដោយពូកែវិវូស និងពូក បាក់តេរី ។ មូលហេតុចម្បងនៃការឆ្លង គឺតាមរយៈ ការកណ្តាលពីមនុស្សម្នាក់ទៅមនុស្សម្នាក់ និងការ រស់នៅក្នុងបរិស្ថានបរិយាកាសអាប់អូរ ហើយមាន មនុស្សកកកុញ និងផ្លូវដីហុយច្រើនជាដើម ។

ការវិវត្តន៍របស់ជំងឺរលាកផ្លូវដង្ហើម មានបីដំណាក់ កាលសំខាន់ៗ ។ ទីមួយ គឺការក្អក និងផ្តាសាយ ។ ទី ពីរ គឺរលាកសួត និងទីបី គឺរលាកសួតធ្ងន់ធ្ងរ ។ សម្រាប់ការក្អក និងផ្តាសាយ គឺកុមារក្អក ហៀរ សំបោរ តឹងច្រមុះ និងក្តៅខ្លួន-ល- ហើយនេះអាច ជាជំងឺរលាកសួតរបស់ជំងឺរលាកសួត ដំបូងក្នុងកុមារ ឬក៏ បញ្ហាដទៃទៀត ។ សម្រាប់ការរលាកសួត កាល ណាកុមារមានក្អក ឬពិបាកដកដង្ហើម រួមនិងរោគ សញ្ញាមួយចំនួនទៀត ដូចជាកុមារផ្លូវ និងផ្តាសាយ ទ្រូង នៅផ្នែកខាងក្រោមផងចូលពេលកុមារដកដង្ហើម ។ ទីបី រលាកសួតធ្ងន់ធ្ងរ កុមារឡើងស្វាយបបូរមាត់ បោមមិនបាន ផឹកមិនបាន ក្អក និងដកដង្ហើមញាប់ ខ្លាំង ហើយកុមារឡើងប្រកាច់សន្លប់ មិនដឹងខ្លួន ។ ដំណាក់កាលនេះ កុមារស្ទើរតែជួយសង្រ្គោះ លែង បានដោយសារសិរិរាងគ្រោះអ្នកស៊ីស្រែខ្លាំង ។ ជាចុងក្រោយ លោកវេជ្ជបណ្ឌិត បានសំណូមពរថា ឪពុកម្តាយទាំងឡាយ នៅពេលឃើញកុមារមានក្អក ច្រើន និងពិបាកដកដង្ហើមនោះ សូមយកគេទៅរក សេវាសុខភាពជាមួយវេជ្ជបណ្ឌិតជំនាញជាបន្ទាន់ ដើម្បីទទួលបានការព្យាបាលឱ្យទាន់ពេល ហើយជៀស វាងការផ្សំផ្លូវលេបខ្លួនឯងផ្តេសផ្តាស ។

ផាត សំភី

សិល្បៈ

Photo: D

រូបភាពមួយក្នុងចំណោមរូបភាពជាច្រើនដែលយកមកតាំងពីរណី

មហោស្រពរូបថតរៀបចំនៅ ចុងខែវិច្ឆិកា និងដើមខែធ្នូ

ខាន់ ភីម្យ

មហោស្រពពិព័រណ៍ខាងរូបថតចម្រុះជាតិ សាសន៍មួយនឹងត្រូវរៀបចំឡើងនៅទីក្រុង សៀមរាប និងក្រុងភ្នំពេញនៅចុងខែវិច្ឆិកា និងដើម ខែធ្នូ ចុងឆ្នាំ២០០៨នេះ ដើម្បីជា ពាំនាំយកមកនូវគំរូសិល្បៈថ្មីមួយបែបមក កាន់ប្រទេសកម្ពុជា។

លោកកោ ហ៊ុន មន្ត្រីផ្នែកវប្បធម៌នៃមជ្ឈមណ្ឌលវប្បធម៌បារាំង នៅកម្ពុជា បានមាន ប្រសាសន៍ឱ្យដឹងថា មហោស្រពរូបថតនេះ នឹងត្រូវរៀបចំនៅពីរកន្លែង គឺទីមួយ នៅទី ក្រុងសៀមរាប ដែលជាទីក្រុងទេសចរណ៍ របស់ប្រទេសកម្ពុជា ចាប់ពីថ្ងៃទី២៣ ដល់ ថ្ងៃទី២៨ ខែវិច្ឆិកា ហើយមួយទៀតនៅ ក្នុងក្រុងភ្នំពេញ ពីថ្ងៃទី២៩ ខែវិច្ឆិកា ដល់ ថ្ងៃទី៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨ នៅមជ្ឈមណ្ឌល វប្បធម៌បារាំង។

លោកបានបន្តទៀតថា នេះជាមហោស្រព រូបថតជាតិ និងអន្តរជាតិដែលមានការចូល រួមតាំងពីព័រណ៍ដោយសិល្បៈករខ្មែរ ហើយ និងបរទេស ដែលមានចម្រុះជាតិសាសន៍។ ពួកគេក៏បានផ្តិតយករូបថតមួយផ្នែក ដែល ពាក់ព័ន្ធ និងជីវភាព រស់នៅរបស់ប្រជាជន ពីខេត្តសៀមរាប និងទីក្រុងភ្នំពេញដែរ។

លោកបានបញ្ជាក់ថា : "នៅទីក្រុងភ្នំពេញ សិល្បៈករទាំងអស់ ដែលបានពាំនាំយកមក នូវស្នាដៃរបស់ខ្លួន មកចូលរួមសម្រាប់ការ តាំងពិព័រណ៍នេះមានទាំងអស់ ១៣រូប មក ពី៦ប្រទេស ដោយឡែកនៅសៀមរាបវិញ គឺមានច្រើនរូបជាងនេះ"។

លោកក៏បានបន្តទៀតថា សម្រាប់ការតាំង ពិព័រណ៍នៅក្រុងភ្នំពេញសិល្បៈករទាំងអស់ ដែលចូលរួម គឺមានខ្មែរជាម្ចាស់ផ្ទះ ចំនួន៤ រូប គណ្ណា ថៃ គណ្ណេស៊ី និងទីន មួយរូប។ ដោយឡែកសិល្បៈករមកពីប្រទេសបារាំង នោះមានចំនួន ៤រូប ចំណែកនៅសៀមរាប វិញ គឺមានជាច្រើនរូប។

បើយោងទៅតាមសេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន មួយ បានឱ្យដឹងថា មហោស្រពរូបថត នៅ ទីក្រុងសៀមរាប សិល្បៈករដែលបានយក រូបថតមកចូលរួមសម្រាប់ការតាំងពិព័រណ៍ មានប្រមាណទៅដល់ ៦០នាក់ ឯណោះ។ សម្រាប់ការតាំងពិព័រណ៍រូបថត នៅទីក្រុង ភ្នំពេញ ត្រូវបានគេចាត់ទុកថា វាជាកម្មវិធី មហោស្រពដែលរៀបចំឡើងជាលើកទី មួយ ចំណែកនៅខេត្តសៀមរាបវិញ វាជា មហោស្រពលើកទី៤ ពោលគឺ គេបានរៀប ចំដូច្នោះ តាំងតែពីឆ្នាំ២០០៥ មកម៉្លេះ។

រឿងសច្ចៈ

ហេតុអ្វីបានជានៅក្នុងស្ថានមនុស្ស លោក គេឃើញមានបញ្ហាឥតឈប់ ឈរ? អស់ពីគ្រោះទុក្ខរក្សដល់គ្រោះ ទឹកជំនន់ អស់ពីគ្រោះទឹកជំនន់ដល់ រញ្ជួយដី អស់ពីរញ្ជួយដីដល់សង្គ្រាម ហើយអស់ពីសង្គ្រាមដល់ទុក្ខរក្សវិញ ដដែលជាដដែល...? នេះក៏ពីព្រោះអាទិទេពដែលជាទីពឹងរបស់មនុស្ស កំពុង ជាប់រវល់ និងរវល់ចូលរួមពិធីអភិសេកបុត្រិច្រានឥន្ទ។ បើ ស្តាប់ទៅវាហាក់ដូចជាគ្មានន័យអ្វីទេ។ ប៉ុន្តែរឿងសច្ចៈនិង ពន្យល់អ្នកអានថា ហេតុអ្វីបានតែពិធីអភិសេកមួយអាច ធ្វើឱ្យពិភពលោកនេះ មានការជ្រួលជ្របល់ទាំងនៅស្ថាន មនុស្ស និងទាំងនៅស្ថានលើ។

ក្រៅពីអត្ថន័យល្អពិត និងដំណោះស្រាយបញ្ហាដ៏ឆ្លាតវៃ រឿងសច្ចៈត្រូវសរសេរឡើងជាមួយនិងសំណេរច្នៃ ដែលគេ ឃើញដោយកម្រ ក្នុងពិភពអក្សរសិល្ប៍ទំនើបខ្មែរ។ រឿងនេះនិពន្ធដោយល្អក រត្ន (ស្នាដៃទទួលរង្វាន់ពីសម្ព័- ហកម្មអក្សរសិល្ប៍ ៣១ លេខ២ ឆ្នាំ២០០៥)។

អាន

រឿងម្ចាស់ប្តីដួងចិត្តអូន

តើមានស្នាដៃអក្សរសិល្ប៍ខ្មែរល្បីៗ ប៉ុន្មានហើយ ដែលនិយាយអំពីមូល បញ្ហាតែមួយ : បុរសមានវណ្ណៈទន់ ទាប បានមានទំនាក់ទំនងស្នេហាជា មួយនារីវ័យៈខ្ពង់ខ្ពស់?

ជាទូទៅ ឪពុកម្តាយខាងស្រីមិនយល់ច្រម ព្រោះពួកគាត់ ចង់លើកកូនស្រីឱ្យមន្ត្រីធំ ឬអភិជនដោយរកគ្រប់មធ្យោ- បាយ ដើម្បីបំបែកបំបាក់គូស្នេហារបស់កូន។ ក្នុងចំណោម រឿងទាំងនោះ ខ្លះបានបញ្ចប់យ៉ាងធ្ងន់ស្រាល (ចៅស្រីទប ចេក)។ ខ្លះទៀតក៏បញ្ចប់ដោយប្រាថ្នាប្រាស (ទុំទាវ)។

រឿងម្ចាស់ប្តីដួងចិត្តអូន : គូអង្កតនាបានប្រឹងប្រែងប្រយុទ្ធ ប្រឆាំងនឹងវាសនាដើម្បីដោះស្រាយរបស់ខ្លួន។ នេះគឺជា ប្រលោមលោកមួយ ដែលសិក្សាយ៉ាងរឹងមាំអំពីអត្តចរិត និងអារម្មណ៍ឪពុកម្តាយមួយចំនួន ដែលតំណាងឱ្យប្រជា- ជនខ្មែរមួយភាគធំ។ ពេលដឹងថា កូនស្រីខ្លួនមានផ្ទៃពោះ នៅមុនរៀបការ មធ្យោបាយដែលគេប្រើញឹកញាប់បំផុត គឺការវិល្លតកូន ដោយយកគូអង្កតនាមកធ្វើជាឧទាហរណ៍ (នាងស្លាប់ដោយសារទ្រាំទ្រចំពោះការឈឺចាប់ផ្លូវចិត្តមិន បាន)។ អ្នកនិពន្ធបញ្ជាក់អារម្មណ៍ឪពុកម្តាយឱ្យមើល ឃើញពីផលវិបាកនៃការសម្រេចចិត្តរបស់ខ្លួន។ រឿងនេះ និពន្ធដោយលោករស់ ចន្ទ្រាបុត្រ និងលក់ ៤០០០រៀល។

ហួត សុផាតា

ប្រវត្តិសាស្ត្រ

វៀតណាម ប្រយុទ្ធដើម្បីឯករាជ្យភាព

អាន ឡី ប៉ូរ៉េ

តាមរយៈពាក្យពិរម័យនៃឈ្មោះរបស់ខ្លួន ប្រទេស វៀតណាមបានយកតាមឈ្មោះសហគមន៍ជនជាតិ ភាគច្រើនបំផុតនៅក្នុងប្រទេស គឺជនជាតិវៀតនិង បន្ថែមពីលើនេះដោយពាក្យថា "ណាម" ដែលមាន ន័យ "ខាងត្បូង"។ ប្រទេសនេះ មានអត្តសញ្ញាណ របស់ខ្លួនតាំងតែពីដំបូងដៃដោយការប្រឆាំងតទល់ នឹងប្រទេសចិនដែលជាអ្នកជិតខាងដែលពោរពេញ ដោយការវិនាសនៅភាគខាងជើង និងបានគ្រប់គ្រង ទឹកដីវៀតណាមជិត១០០០ឆ្នាំ។ រយៈពេលនៃការ តស៊ូជាបន្តបន្ទាប់ចំពោះវត្តមានរបស់ចិន បង្កើតឱ្យ មានរឿងនិទានខ្លីៗ រហូតមកដល់សព្វថ្ងៃនេះ ដែល និយាយអំពីវិវាទរបស់វិបុលវៀតណាម។

ការចាប់កំណើតពិតប្រាកដរបស់វៀតណាម គឺចង ភ្ជាប់ទៅនឹងសម័យកាលគ្រងរាជ្យរបស់រាជវង្សលី និងគ្រូនដែលនេះជាយុគសម័យមាស។ ការលុក លុយរបស់ម៉ុងហ្គោល ត្រូវវៀតណាមបានវាយរុញ ច្រានត្រឡប់ទៅវិញ។ ហើយសាសនាព្រះពុទ្ធត្រូវ បានផ្សព្វផ្សាយពាសពេញប្រទេស។

រាជវង្សឡេ នៅសតវត្សរ៍ទី១៥ បានបង្កើតឱ្យមាន យុគសម័យនៃការចម្រើនរុងរឿងថ្មីមួយ។ ក្រោយ ពីសម័យនេះ មានការចម្បាំងច្រាមយកអំណាចពី វង្សត្រកូលគ្រួសារផ្សេងៗ។ វង្សត្រកូលត្រឹង បាន សោយរាជ្យនៅភាគខាងជើង និងភ្នំពេញ ក៏សោយ រាជ្យនៅភាគខាងត្បូង។ ត្រកូលទាំងពីរបាននាំមក នូវសង្គ្រាមជាច្រើនទសវត្សរ៍ ហើយនៅភាគខាង ត្បូង មានការវាត់ទិយកដីសណ្តទន្លេមេគង្គ។ គឺនៅ យុគសម័យនោះដែរប្រជាជាតិចម្បាំង និងផ្នែកមួយ នៃទឹកដីខ្មែរត្រូវបានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធជាមួយនឹង ប្រទេសវៀតណាម។

តាមពិតត្រកូលភ្នំពេញ ដែលនៅទីចុងបញ្ចប់បង្រួប បង្រួមប្រទេសជាតិបាននោះ មួយផ្នែកដោយសារ បានជំនួយពីប្រទេសបារាំង។ ប៉ុន្តែបន្ទាប់មកបារាំង ក៏បានកេងយកចំណេញ ដោយវាយកាន់កាប់ទឹកដី វៀតណាមដែលបារាំងបានរក្សាការគ្រប់គ្រងទឹកដី នេះរហូតដល់សង្គ្រាមលោកលើកទីពីរ។

ចលនាកុំម្មុយនិស្ត និងជាតិនិយម ហៅថាវៀតមិញ ដែលដឹកនាំដោយលោកហូជីមិញ បានប្រកាសទាម ទារឯករាជ្យ តាំងពីឆ្នាំ១៩៤៥ សម្រាប់ប្រទេស។

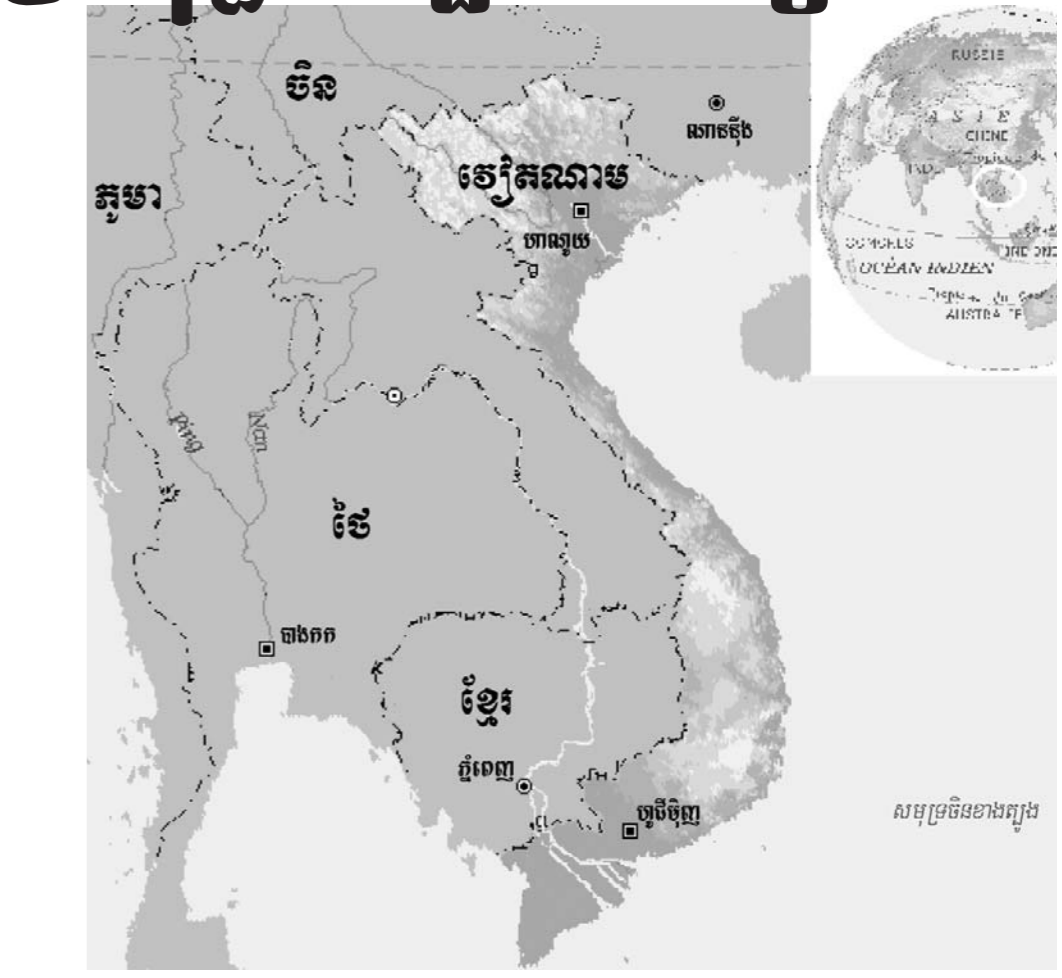

Photo: D

លោកអ៊ីញ គូអង្កតនៈ

កើតឆ្នាំ១៨៩០ លោកហូ ជិមិញ គឺជាស្រាវជ្រាវ មុនពេលហ្សេស្តនី ប្រទេសវៀតណាមនៅអាយុ ២១ឆ្នាំ ទៅកាន់សហរដ្ឋអាមេរិក និងអឺរ៉ុប។ នៅ បារាំង លោកគឺជាស្ថាបនិកនៃគណបក្សកុំម្មុយនិស្តបារាំង។ ឆ្នាំ១៩៣០ គាត់ បានបង្កើតគណបក្សកុំម្មុយនិស្តស្ថិតស្ថេរ និងបន្ទាប់មកបង្កើតចលនាឯករាជ្យ។ អ្នក ដឹកនាំនយោបាយដ៏ល្បីល្បាញបំផុតនៅក្នុងប្រទេសរូបនេះបានស្លាប់នៅឆ្នាំ១៩៦៩។ ឈ្មោះរបស់លោកត្រូវ បានប្រសិទ្ធភាពទៅឱ្យទីក្រុងសាយហ្គន (ហ្សែនេវ) នៅពេលប្រទេសត្រូវបានបង្រួបបង្រួមឡើងវិញ។

នៅឆ្នាំ១៩៤៥ គាត់ក៏បានវាយដណ្តើមយកទីក្រុង ហាណូយ ហើយប្រកាសរដ្ឋាភិបាលបណ្តោះអាសន្ន មួយឡើង។ ប៉ុន្តែប្រទេសបារាំងនៅតែបន្តសង្គ្រាម ប្រឆាំងនឹងវៀតមិញ រហូតដល់បរាជ័យ របស់ពួក គេ នៅសមរម្យមិឡេបៀន ឆ្នាំ១៩៥៤។ ប៉ុន្មាន ខែក្រោយមក កិច្ចព្រមព្រៀងសន្តិភាព នៅទីក្រុង ហ្សឺណែវ (ប្រទេសស្វីស) បានកាត់វៀតណាម ជា ពីរផ្នែក : នៅភាគខាងជើងគ្រប់គ្រងដោយលោក ហូជីមិញ។ ភាគត្បូងស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ លោកអែង ឌីនឡេម។

ក្នុងបរិបទនៃសង្គ្រាមត្រជាក់ ភាគីទាំងពីរប្រឈម មុខងាកគ្នា។ វៀតណាមភាគខាងជើង ទទួលបាន ការគាំទ្រពីបណ្តាប្រទេសកុំម្មុយនិស្ត និងភាគខាង ត្បូង ទទួលបានការគាំទ្រពីអាមេរិក។ នៅឆ្នាំ១៩៧៣ បន្ទាប់ពីមានកិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីស អាមេរិក បានដកខ្លួនថយ។ នៅឆ្នាំ១៩៧៥ ភាគខាងជើងក៏ បានវាយដណ្តើមយករដ្ឋធានីភាគខាងត្បូង គឺក្រុង សាយហ្គន (ហ្សែនេវ) និងបង្រួបបង្រួមប្រទេស។

នៅឆ្នាំ១៩៨៦ គណបក្សកុំម្មុយនិស្តវៀតណាមបាន បើកទ្វារប្រទេស ទៅកាន់សេដ្ឋកិច្ចទីផ្សារ។ ហើយ ចាប់តាំងពីទសវត្សរ៍ឆ្នាំ១៩៩០ ប្រទេសវៀតណាម បានទទួលនូវការរីកចម្រើនសេដ្ឋកិច្ចយ៉ាងខ្លាំងក្លា និងត្រូវបានគេរាប់បញ្ចូលក្នុងចំណោមប្រទេសនៅ អាស៊ីអាគ្នេយ៍ដែលមានថាមពលបំផុត។

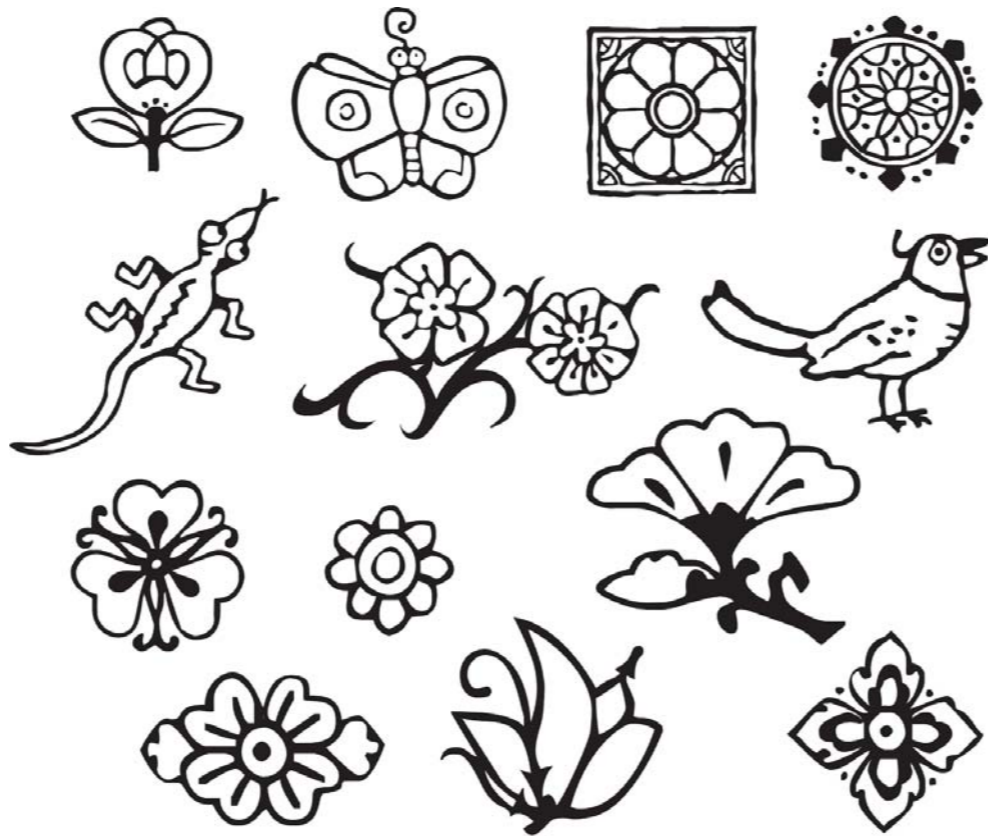
ថ្ងៃប្អូនកំសាន្ត

ផ្លាស់ប្តូរ

ប្អូនប្អូន ផ្លាស់ប្តូរនៅលើរូបខាងក្រោមនេះ ដើម្បីយកទៅបិទលើវត្ថុសំណង់ចិត្តរបស់ប្អូន។

ចំនួនកំនិត : ១៨៣

សូមថ្លែងអំណរគុណដល់អង្គការស៊ីប៉ាដែលជួយឧបត្ថម្ភទំនេរនេះ។
អង្គការស៊ីប៉ា : ប្រអប់សំបុត្រ ៣១ ផ្ទះលេខ៩ ផ្លូវ២១ រាជធានីភ្នំពេញ កម្ពុជា ឬទូរស័ព្ទ : ០២៣ ២១៦ ០០១។

ខ័យលាភីប្រឡងគំនូរកុមារ!

លេខ ១

វិន សុផាត មកពីសាលាឡាវ៉ាឡា

លេខ ២

ហឿន សុម៉ាលី មកពីសាលាឡាវ៉ាឡា

លេខ ៣

យ៉ិន សាំងហ្គុក មកពីព្រះសហគមន៍កំពង់ធំ

រង្វាន់លើកទឹកចិត្ត

- ១- ខឿន កាលែ មកពីសាលាឡាវ៉ាឡា
- ២- សួន ឡែសៀក មកពីព្រះសហគមន៍កំពង់ធំ
- ៣- វិទូ ធីតា មកពីព្រះសហគមន៍កំពង់ធំ
- ៤- ជូ ជុំ មកពីសាលាឡាវ៉ាឡា
- ៥- វិន សុភ័ណ្ណ មកពីសាលាឡាវ៉ាឡា
- ៦- រ៉ូត ធី មកពីសាលាឡាវ៉ាឡា
- ៧- ហេង ស្រីតូច មកពីព្រះសហគមន៍កំពង់ធំ

សូមបញ្ជាក់ : រង្វាន់របស់ប្អូនៗ នឹងទទួលបានពីអ្នកទទួលខុសត្រូវនៅកន្លែងប្អូន។ អ្នកនាំសារនិងធ្វើទៅនៅពេលក្រោយ។

ការងារប្រចាំថ្ងៃ

- នៅដើមខែធ្នូ : មានការដាក់ប្រអប់ប្រមូលថវិកាដើម្បីជួយដល់អ្នកក្រីក្រនៅព្រះសហគមន៍ក្រុងព្រះសីហនុ។
- នៅក្នុងខែធ្នូ : ព្រះសហគមន៍សន្តូរសែប (ឡាវតូច) នៅភ្នំពេញ មានរៀបចំអភិបូជាដោយរៀបចំផ្លូវថ្នាក់ វេលាម៉ោង ៦ ល្ងាច។
- នៅក្នុងខែធ្នូ : មានពិធីសម្ពោធសាលាមត្តេយ្យនៅព្រះសហគមន៍បឹងតាព្រហ្មក្រុងកំពង់សោម រៀបចំដោយលោកប្អូនប្រាសាទរិទ្ធិវិរជ័យ។
- ថ្ងៃទី១-៦ ខែធ្នូ : គ្រីស្ទបរិស័ទនៅកំពង់ចាម ទៅសំណាក់ធម៌នៅព្រះសហគមន៍កោះរកា។
- ថ្ងៃទី១០ ខែធ្នូ : ក្រុមយុវជននៅព្រះសហគមន៍សន្តូរសែបទៅសំណាក់ធម៌នៅព្រះវិហារបឹងទំពុន រាជធានីភ្នំពេញ។
- ថ្ងៃទី១៣-១៤ ខែធ្នូ : ក្រុមមណ្ឌលសកម្មភាពភ្នំពេញ មានរៀបចំធ្វើសិក្ខាសាលាមួយនៅព្រះសហគមន៍សន្តូរសែប (ឡាវតូច) រាជធានីភ្នំពេញ។ ថ្ងៃទី១ និយាយអំពីការឆ្លុះបញ្ចាំងខ្លួនឯង និងបេសកកម្មរបស់យុវជនក្នុងព្រះសហគមន៍។ ថ្ងៃទី២ និយាយពីការប្រកាសព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះជាម្ចាស់។
- ថ្ងៃទី២០ ខែធ្នូ : គ្រីស្ទបរិស័ទ រួមនិរលោកប្អូនប្រាសាទរិទ្ធិវិរជ័យនៅព្រះសហគមន៍ក្រុងព្រះសីហនុ និងធ្វើការចុះសួរសុខទុក្ខទុក្ខទុក្ខ ២៥០នាក់ ដែលជាប់ពន្ធនាគារក្រុង។
- ថ្ងៃទី២២ ខែធ្នូ : ព្រះសហគមន៍ខេត្តកំពត រៀបចំការចុះសួរសុខទុក្ខទុក្ខនៅក្នុងពន្ធនាគារខេត្តដោយមានតំណាងពីអន្តរសាសនា និងតំណាងរាជរដ្ឋាភិបាលចូលរួមផងដែរ។
- ថ្ងៃទី២៤ ខែធ្នូ : មានរៀបចំអភិបូជាបុណ្យចម្កងនៅព្រះវិហារសន្តូរសែប (ឡាវតូច) ភ្នំពេញ វេលាម៉ោង ៦ ល្ងាច។
- ថ្ងៃទី២៤ ខែធ្នូ : អភិបូជាបុណ្យចម្កងនៅព្រះសហគមន៍ក្រុងព្រះសីហនុ។
- ថ្ងៃទី២៤ ខែធ្នូ : អភិបូជាបុណ្យចម្កងនៅព្រះសហគមន៍សៀមរាប។
- ថ្ងៃទី២៤-២៦ ខែធ្នូ : អភិបូជាបុណ្យចម្កងនៅព្រះសហគមន៍បឹងកេងកង។
- ថ្ងៃទី២៥ ខែធ្នូ : អភិបូជាបុណ្យចម្កងនៅព្រះវិហារសន្តូរសែប (ឡាវតូច) ដែល ប៉ុន្តែ វេលាម៉ោង ៩ ព្រឹក។
- ថ្ងៃទី២៧ ខែធ្នូ : អភិបូជាបុណ្យចម្កងនៅព្រះសហគមន៍កំពត។